

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-05056/2019-ERU

V Ostravě dne 6. srpna 2019

Č. j. 05056-8/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-05056/2019-ERU a zahájeném dne 10. června 2019 s obviněným z přestupku, společností **Aziro s.r.o.**, se sídlem Klimešova 62/32, Ořešín, 621 00 Brno, IČO: 277 25 821, zastoupenému [REDAKCE], advokátkou se sídlem [REDAKCE], evidenční číslo ČAK: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost Aziro s.r.o., se sídlem Klimešova 62/32, Ořešín, 621 00 Brno, IČO: 277 25 821 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 2. srpna 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Brno, část obce Nový Lískovec, v ulici Kluchova, u budovy č. p./č. o. 36/51 zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 117 000 Kč** (slovy: jedno sto sedmnáct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 16719.

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů

ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 16719.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 10. června 2019 zahájil Energetický regulační úřad (dále také „Úřad“ či „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 05056-3/2019-ERU ze dne 10. června 2019 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 00771/2019-ERU zahájené dne 21. ledna 2019 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 00771/2019-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 13. února 2019 Protokol o kontrole [REDAKCE], č. j. 00771-8/2019-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 2. srpna 2018 v obci Brno, část obce Nový Lískovec, v ulici Kluchova, u budovy č. p./č. o. 36/51 činnost v blízkosti středotlakého plynovodu IPE DN 63, (dále také „plynárenského zařízení“ či „středotlaký plynovod“), v důsledku které došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole byly doručeny námitky, které byly nadřízenou osobou kontrolujících zamítnuty, jelikož byly podány neoprávněnou osobou.

III. Průběh správního řízení

Dne 10. května 2019 byl do správního spisu vložen kontrolní spis sp. zn. 00771/2019-ERU, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu.

Dne 10. června 2019 vydal Úřad příkaz č. j. 05056-3/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 117 000 Kč.

Dne 17. června 2019 byl Úřadu do datové schránky doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení v odporu namítal, že správní orgán v řízení nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení, k němuž správní orgán dospěl na základě nedostatečně zjištěných skutkových okolností. Obviněný z přestupku nemůže být odpovědným z jednání, které nenaplňuje znaky přestupku dle ust. § 2 zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti

za přestupky“), neboť nebylo nade vše pochybnost prokázáno, že obviněný z přestupku prováděl dne 2. srpna 2018 zemní práce v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Účastník řízení je rovněž přesvědčen, že s ohledem k okolnostem případu chybí podstatný znak přestupku, kterým je zavinění, v daném případě o něm nelze uvažovat ani ve formě nevědomé nedbalosti. Z fotodokumentace, která je podkladem rozhodnutí je zřejmé a správní orgán vzal za prokázané, že v místě poškození plynárenského zařízení není viditelná výstražná fólie u plynárenského zařízení, toto zařízení není umístěno v dostatečné hloubce, není uloženo v pískovém obsypu a naopak vystupuje z betonu. Tyto skutečnosti zcela jednoznačně odůvodňují závěr, že v důsledku vadného uložení plynárenského zařízení nelze přičítat k tíži obviněného z přestupku poškození plynárenského zařízení, k čemuž by nedošlo, pokud by plynárenské zařízení bylo uloženo v souladu s obecně závaznými pravidly. V příkaze nebylo odůvodněno, jakým způsobem měl obviněný z přestupku za dané situace postupovat. Účastník řízení je přesvědčen o tom, že vynaložil veškeré úsilí, aby dostal podmínkám uvedeným v ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a že veškeré činnosti související se zemními pracemi byly provedeny s nejvyšší mírou opatrnosti, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Pochybení subjektu při umístění předmětného plynárenského zařízení nelze při respektování základních zásad správního řízení přičítat k tíži obviněného z přestupku, neboť je v rozporu s veřejným zájmem, aby za údajné poškození plynárenského zařízení byl postižen obviněný z přestupku, když k poškození přispělo a mělo na něj podstatný vliv nesprávné jednání třetích osob. Účastník řízení je přesvědčen o tom, že ve světle práv nabytých v dobré víře je vzhledem k okolnostem případu uložená pokuta ve výši 117 000 Kč nepřiměřeně vysoká.

Dne 21. června 2019 zaslal správní orgán účastníkovi řízení prostřednictvím jeho zástupce přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, doložit majetkové poměry a žádat o nařízení ústního jednání, č. j. 05056-5/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen dne 27. června 2019. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit aktuální majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, a to do 10 kalendářních dnů ode dne doručení přípisu.

Dne 10. července 2019 bylo účastníkovi řízení na jeho žádost umožněno nahlédnutí do spisu a pořízení kopií listin, o čemž byl vyhotoven Protokol o nahlédnutí do spisu č. j. 05056-6/2019-ERU.

Dne 22. července 2019 došlo správnímu orgánu sdělení účastníka řízení k majetkovým poměrům v němž uvedl, že je ve ztrátě a uložená pokuta ve výši 117 000 Kč je nepřiměřeně vysoká a má pro něj likvidační důsledky. Účastník řízení dále zopakoval to co již uvedl v odporu, tj. navrhoval, aby správní orgán řízení zastavil, neboť jednání, které je mu kladeno za vinu nenaplnuje znaky přestupku dle ustl § 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Zemní práce v obci Brno, část obce Nový Lískovec, v ulici Kluchova, u budovy č. p./č. o. 36/51 účastník řízení prováděl na základě Objednávky č. [REDAKCE] ze dne 19. května 2018 zaslané společností Brixton-staviteľství,s.r.o., se sídlem Jihlavská 731/38, Bosonohy, 642 00 Brno, IČO: 262 42 451 (dále jen „společnost Brixton-staviteľství,s.r.o.“). Účastník řízení vykonával zemní práce jako subdodavatel společnosti Brixton-staviteľství,s.r.o., přičemž práce byly vykonávány jako kompletní služba (dílo).

Správce plynárenského zařízení vydal dne 30. června 2016 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDAKCE] spolu s Detailním záznamem a Orientačním záznamem plynárenského zařízení do mapových podkladů a Ověřenou přílohou žadatele, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. Toto stanovisko bylo v době poškození plynárenského zařízení neplatné.

Dne 29. června 2018 společnost GridServices, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábřovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311, vytyčila polohu plynárenského zařízení v terénu, s platností 2 měsíců.

Dne 16. července 2018 došlo k převzetí staveniště účastníkem řízení od společnosti Brixton-staviteľství,s.r.o., v bodě 4. Zápisu o předání staveniště se uvádí, že přebírající/zhotovitel (účastník řízení) výslovně prohlašuje, že mu byly ze strany předávajícího/objednatele předány veškeré informace o vytyčení sítí v místě provádění předmětné stavby.

Na fotodokumentaci místa poškození není viditelná výstražná fólie u plynárenského zařízení, toto zařízení není uloženo v pískovém obsypu, naopak vystupuje z betonu, hloubku uložení plynárenského zařízení nelze zjistit.

Dne 2. srpna 2018 došlo v obci Brno, část obce Nový Lískovec, v ulici Kluchova, u budovy č. p./č. o. 36/51 při provádění zemních prací strojním mechanismem zaměstnancem účastníka řízení k poškození plynárenského zařízení.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 1 444 m³ plynu do ovzduší za dobu 45 minut a k přerušení dodávky plynu 68 konečným zákazníkům (kategorie domácnost) po dobu 6 hodin, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného ze dne 2. srpna 2018, číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE] (dále jen „protokol o narušení“), a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 2. srpna 2018. Z protokolu o narušení dále vyplývá, že zemní práce byly prováděny strojně – bagrem.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení.

Účastník řízení ve vyjádření ze dne 22. listopadu 2018 před zahájením kontroly uvedl, že zemní práce prováděl jeho zaměstnanec pan [REDAKCE]. Práce byly vykonávány jako najatá obsluha se strojem. Místo a rozsah výkopových prací a činnost zemního stroje byla

řízena, koordinována a kontrolována pověřenými pracovníky společnosti Brixton-stavitelství,s.r.o. Účastník řízení dále ve vyjádření ze dne 29. ledna 2019 v rámci kontroly uvedl, že plynárenské zařízení nebylo obsypáno pískem, ani opatřeno fólií, navíc bylo v asfaltu (proto nebylo možno provést ručně kopanou sondou) a nebylo uloženo v předepsané hloubce.

V. Právní hodnocení

V. I Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 30. listopadu 2018 (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky v původním znění“) a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od nabytí své účinnosti dosud novelizován dvakrát a to naposledy zákonem č. 285/2018 Sb. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou, a to zákonem č. 131/2015 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2019.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky v původním znění).

V. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených

v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě zaměstnanec účastníka řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského (energetického) zařízení. Jednání zaměstnance účastníka řízení je tak přičitatelné účastníkovi řízení podle ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky. I když účastník řízení zemní práce vykonával jako najatá obsluha se strojem a místo a rozsah vykonávaných prací byl koordinován a kontrolován pracovníky společnosti Brixton-stavatelství,s.r.o., je pro odpovědnost účastníka řízení za přestupek podstatné to, že od společnosti Brixton-stavatelství,s.r.o. převzal staveniště a byl seznámen s vytyčením sítí v místě provádění předmětných prací. Účastník řízení tedy věděl, kde se v terénu předmětné plynárenské zařízení nachází a měl si počínat tak, aby nedošlo k jeho poškození. Skutečnosti, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno výstražnou fólií, a že nebylo uloženo v pískovém obsypu a dostatečné hloubce, účastníka řízení nezbuývají odpovědnosti za přestupek, správní orgán však k těmto skutečnostem přihlédl při ukládání výše pokuty.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za spáchání předmětného přestupku.

V. IV. Vypořádání námitek účastníka řízení

Účastník řízení v podaném odporu namítal, že se necítí být vinen z projednávaného přestupku.

Účastník řízení předně namítal, že jeho jednání v době poškození plynárenského zařízení nenaplňovalo znaky přestupku dle ust. § 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, přičemž neoznačil znění uvedeného zákona a správní orgán dovozuje, že myslel původní znění tohoto zákona. Účastník řízení blíže nespécifikoval, v jakých skutečnostech jeho obrana spočívá, pouze poukazoval na to, že chybí znak přestupku, kterým je zavinění. Jak je již výše podrobně uvedeno v části V. III. rozhodnutí, účastník řízení svým jednáním naplnil znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Pokud se týká zavinění, pak správní orgán uvádí, že tento znak zákon vyžaduje pouze u přestupku fyzické osoby (§ 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v původním znění). U právnických osob zákon zavinění nevyžaduje. Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v původním znění právnická osoba je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické

osoby. V daném případě je tedy jednání zaměstnance účastníka řízení přičitatelné účastníkovi řízení.

K námitce účastníka řízení, že k poškození plynárenského zařízení přispělo nesprávné jednání třetích osob při zhotovení plynárenského zařízení, správní orgán odkazuje na to, co již uvedl v části V. III. rozhodnutí ohledně převzetí staveniště účastníkem řízení a jeho vědomosti o uložení plynárenského zařízení v terénu. Účastník řízení je profesionál a při své činnosti musí zvážit jaké pracovní postupy a pracovní prostředky k této činnosti použít, aby nepoškodil inženýrské sítě tedy i energetické zařízení. Tvrzení účastníka řízení o tom, že nemohl provést ručně kopané sondy, protože plynárenské zařízení bylo zalito v asfaltu, nebylo listinami obsaženými ve spise prokázáno a účastník řízení k prokázání tohoto tvrzení žádný důkaz nepředložil. Z fotografie na č. l. 44 kontrolního spisu, na níž je vidět lžíce bagru bylo zjištěno, že povrch byl dlažba a ta jistě umožňovala provést ručně kopané sondy ke zjištění přesné polohy plynárenského zařízení v terénu.

K námitce účastníka řízení, že uložená pokuta je nepřiměřeně vysoká vzhledem k okolnostem případu a též k majetkovým poměrům účastníka řízení se správní orgán vyjádří v části „VI. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

V. V. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 1 444 m³ plynu do ovzduší za dobu 45 minut a k přerušení dodávky plynu 68 konečným zákazníkům (kategorie domácnost) po dobu 6 hodin. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. VI. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Jak již bylo uvedeno v části V. IV. Vypořádání námitek účastníka řízení, účastník řízení nerespektoval podmínky stanoviska správce plynárenského zařízení, když činnost v ochranném pásmu prováděl pomocí strojního mechanismu, nikoliv ručně. Uvedené prokazuje, že účastník řízení při své činnosti nepostupoval s dostatečnou opatrností a tedy nevyvaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

VI. Uložení správního trestu

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť cena stroje použitého účastníkem řízení ke spáchání přestupku je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Dále správní orgán přihlížel dle ust. § 38 písm. b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k majetkovým poměrům pachatele.

Jednáním účastníka řízení byl poškozen středotlaký plynovod, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 1 444 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 68 konečným zákazníkům. Únik 1 444 m³ plynu do ovzduší správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost. Přerušení dodávky plynu 68 konečným zákazníkům (po dobu 6 hodin) správní orgán hodnotil jako značně přitěžující okolnost.

Provádění činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně hodnotil správní orgán rovněž jakožto přitěžující okolnost, neboť tento způsob byl v rozporu s podmínkami uvedenými protokolu o vytyčení plynárenského zařízení.

Účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 uvedeného zákona, za což mu byla rozhodnutím č. j. 06819-7/2016-ERU ze dne 22. srpna 2016, které nabylo právní moci dne 7. září 2016, uložena pokuta 6 000 Kč a náhrada nákladů řízení 1 000 Kč. Tuto skutečnost správní orgán hodnotil jako značně přitěžující okolnost, neboť se jedná o speciální recidivu, když účastník řízení se dopustil opakovaně přestupku stejného druhu [§ 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky v původním znění].

Skutečnost, že stanovisko správce plynárenského zařízení bylo v době poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení neplatné, správní orgán nehodnotil jako přitěžující okolnost, protože na základě tohoto stanoviska bylo před vypršením jeho platnosti provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu a z obsahu spisu nevyplývá, že by v terénu došlo v mezidobí od skončení platnosti stanoviska do doby poškození plynárenského zařízení ke změně v uložení plynárenského zařízení.

Úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy účastníkem řízení hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost.

Při stanovení výše pokuty zohlednil správní orgán také zásadu gradace příčinné souvislosti, tj. posoudil existenci různých příčin vedoucích ke škodlivému následku. V rámci této úvahy přihlédl správní orgán ke skutečnosti, že středotlaký plynovod nebyl uložen v dostatečné hloubce, nebyl uložen v pískovém obsypu a opatřen bezpečnostní fólií, byl zalit v betonu. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotil jako polehčující okolnosti.

Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán z Výkazu zisku a ztráty druhové členění v plném rozsahu ke dni 30. června 2019, který účastník řízení zaslal jako přílohu svého podání ze dne 22. července 2019, zjistil, že účastník řízení dosáhl výsledku hospodaření za účetní období ve výši – 63 000 Kč, při čistém obratu za účetní období ve výši 3 934 000 Kč, výkonové spotřebě 3 422 000 Kč. Účastník řízení spolu s podáním ze dne 22. července 2019 předložil Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu ke dni 31. prosince 2018, dále Rozvahu ve zkráceném rozsahu ke dni 31. prosince 2018, Vybrané údaje z Výkazu zisku a ztráty pro podnikatele – druhové členění, v plném rozsahu ke dni 31. prosince 2017, Vybrané údaje z Rozvahy pro podnikatele, ve zkráceném rozsahu pro malou účetní jednotku, která nemá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem ke dni 31. prosince 2017, Výkaz zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2016, Přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2017, Přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2016. Z Výkazu zisku a ztráty v plném rozsahu ke dni 31. prosince 2018 správní orgán zjistil, že účastník řízení dosáhl výsledku hospodaření za účetní období ve výši – 10 000 Kč, čistý obrat činil 6 720 000 Kč, výkonová spotřeba 4 698 000 Kč. Z Vybraných údajů z Výkazu zisku a ztráty pro podnikatele – druhové členění, v plném rozsahu ke dni 31. prosince 2017 pak správní orgán zjistil, že účastník řízení dosáhl výsledku hospodaření za účetní období ve výši – 374 000 Kč, při čistém obratu za účetní období ve výši 5 963 000 Kč, výkonové spotřebě 5 001 000 Kč. Správní orgán zároveň zjistil, že výše ztráty se oproti minulému období, kdy činila 749 000 Kč, snížila. Z vybraných údajů z Rozvahy pro podnikatele, ve zkráceném rozsahu pro malou účetní jednotku, která nemá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem ke dni 31. prosince 2017, pak správní orgán zjistil, že peněžní prostředky účastníka řízení činily 287 000 Kč. K údajům uvedeným v listinách týkajících se roku 2016 správní orgán pro odstup času nepřihlížel.

S ohledem na aktuální majetkové poměry doložené účastníkem řízení nelze uvažovat o tom, že by uložená pokuta mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Jak vyplývá z rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu, konkrétně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008–133, likvidační pokuta je taková sankce, „*kteřá je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.*“ Správní orgán dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. června 2015, č. j. A As 53/2015-26, v němž soud uvedl, „*že samotný záporný výsledek hospodaření však není překážkou*

pro uložení pokuty a neznamená ani, že uložená pokuta je likvidační.“ S ohledem na obrat účastníka řízení v letech 2017, 2018 a první polovině roku 2019, zlepšujícím se výsledku hospodaření není možno uvažovat o tom, že by byly naplněny podmínky pro shledání uložené pokuty jako likvidační.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Pokuta byla uložena ve stejné výši jako v příkazu ze dne 10. června 2019, č. j. 05056-3/2019-ERU, neboť správní orgán neshledal žádný důvod pro její snížení. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Správní orgán si je vědom, že zaplacení uložené pokuty se může negativně odrazit ve finanční situaci účastníka řízení. Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty.

Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Milada Sládečková, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava